

Meerjarenbegroting 2017-2021

OPO Noordenveld

OPENBAAR PRIMAIR ONDERWIJS NOORDENVELD

OPO Noordenveld
Groene Zoom 16
9301 SJ Roden
Postbus 21
9300 AA Roden
Telefoon: 050 4065780
www.onderwijs-noordenveld.nl

Bestuursnummer: 11711
Datum: 6 december 2016
Versie: 1.0

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
MANAGEMENTSAMENVATTING	4
1 INLEIDING	5
1.1 Landelijke ontwikkelingen	5
1.2 Regionale ontwikkelingen	5
1.3 Bestuurlijke ontwikkelingen	5
2 MEERJARENBEGROTING	7
2.1 Leerlingaantallen	7
2.2 Meerjarenbegroting	8
2.3 Toelichting op de begroting	10
2.4 Resultaat	12
3 BALANSPOSITIE	13
3.1 Kengetallen balans	14
3.2 Kengetallen exploitatie	15
3.3 Kengetallen personeel	15
4 CONCLUSIE	16

VOORWOORD

Hierbij treft u de meerjarenbegroting 2017 - 2021 aan van Openbaar Primair Onderwijs Noordenveld.

De basisgegevens voor de begroting zijn aangeleverd door Helder Onderwijs. In de begroting zijn ook de beleidsvoornemens van het Strategisch Beleidsplan verwerkt.

Namens Openbaar Primair Onderwijs Noordenveld,

Algemene directie

A. Eising

MANAGEMENTSAMENVATTING

In de meerjarenbegroting zijn de ontwikkelingen in de komende jaren en het effect hiervan op de meerjarenbegroting in beeld gebracht.

Een belangrijke externe ontwikkeling is de invoering van de nieuwe cao waardoor de personele lasten hoger worden. Hiertegenover staan echter ook hogere baten. Daarnaast speelt de regionale ontwikkeling van de leerling daling een grote rol.

Belangrijke interne ontwikkelingen komen voort uit het nieuwe strategisch beleidsplan voor de komende 4 jaar. De prioriteiten liggen de komende jaren onder andere bij goede onderwijsopbrengsten, omgaan met krimp, en energiebesparing. Bij het onderwijs wordt naast de basisvakken ook aandacht besteed aan ICT, wetenschap en techniek en natuur.

In de meerjarenbegroting is te zien dat de inkomsten dalen door krimp van het aantal leerlingen. De uitgaven (personeel) dalen evenredig, dankzij de jaarlijkse uitstroom wegens natuurlijk verloop. Hierdoor ontstaat in geen enkel jaar een tekort. Uit de balans blijkt dat de financiële positie in alle jaren ruim voldoende is.

De uitgaven in het kader van het strategisch beleidsplan zijn verwerkt in de cijfers. Zie onderstaand verdicht overzicht. De meerjarenbegroting wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd als onderdeel van de planning & control cyclus.

Exploitatieoverzicht (verdicht)					
Gem Noordenveld					
	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Leerlingaantal t-1	2.062	1.971	1.932	1.918	1.909
3.1 (Rijks)bijdragen OCW	11.971.184	11.534.977	11.314.292	11.170.100	11.059.214
3.2 Overige overheidsbijdragen	271.823	271.253	271.253	271.253	171.253
3.5 Overige baten	178.333	330.000	221.667	70.000	70.000
Totaal BATEN	12.421.341	12.136.231	11.807.212	11.511.353	11.300.467
4.1 Personele lasten	10.549.909	10.302.817	10.019.125	9.705.629	9.460.146
4.2 Afschrijvingen	291.769	285.047	285.046	285.047	285.046
4.3 Huisvestingslasten	780.468	745.126	735.617	750.127	739.522
4.4 Instellingslasten	849.494	842.441	805.340	802.791	801.152
Totaal LASTEN	12.471.641	12.175.432	11.845.128	11.543.593	11.285.866
Saldo BATEN en LASTEN	50.300-	39.201-	37.917-	32.240-	14.601
5.1 Financiële baten	69.494	69.494	69.494	69.494	69.494
5.5 Financiële lasten	400	400	400	400	400
Saldo FINANCIËLE BATEN en LASTEN	69.094	69.094	69.094	69.094	69.094
EXPLOITATIESALDO	18.794	29.893	31.177	36.854	83.695

1 INLEIDING

1.1 Landelijke ontwikkelingen

Professionalisering

Volgens de nieuwe cao hebben werknemers (met uitzondering van schoolleiders) recht op 2 klokuren per werkweek voor hun professionele ontwikkeling. Het personeel dat in deeltijd werkt, heeft naar rato recht op deze uren. Deze uren staan naast eventuele opgedragen scholing. Op schoolniveau is er per fte gemiddeld 500 euro beschikbaar voor de (eigen) professionalisering.

Vluchtelingenkinderen

Op dit moment komen veel vluchtelingenkinderen ons land binnen. Deze kinderen, die vaak trauma's en zorgproblemen met zich mee brengen, hebben binnen drie dagen recht op onderwijs. Het is echter van groot belang dat de kwaliteit van dit onderwijs geborgd wordt. Vluchtelingenkinderen hebben recht op goed en bij hen passend onderwijs, vaak met speciale aandacht voor taal en traumaverwerking. Dit vraagt van scholen stevige aanpassingen en investeringen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het - onverwacht - snel nieuwe klassen kunnen opstarten, huisvesting en goed personeel vinden, dat de juiste expertise heeft om deze kinderen (taal)onderwijs en begeleiding te kunnen bieden.

CAO PO en stijging pensioenpremies

De nieuwe CAO PO wordt nagenoeg volledig vergoed door de overheid. Hoe dat gaat worden voor de stijging van de pensioenpremies (ABP) in 2017 is nog de vraag. Bij ABP is een structureel hoger premieniveau nodig. In 2017 wordt een eerste stap gezet met een verhoging van 2,3%-punt. De feitelijke premie stijgt van 18,8% (sinds april 2016) naar 21,1% in 2017. In de komende jaren volgen verdere stappen. De exacte hoogte van de premie stelt het ABP-bestuur jaarlijks vast aan het eind van het jaar. Pensioen is duurder geworden omdat de economische vooruitzichten een lagere rente en lager rendement laten zien. Daarnaast moet de financiële positie van ABP, met een dekkinggraad onder het vereiste niveau, versterkt worden. Daarom zal de premie moeten stijgen om de pensioenregeling van ABP gezond en betaalbaar te houden.

1.2 Regionale ontwikkelingen

Leerlingendaling

Alle scholen van OPO Noordenveld hebben te maken met de krimp van het aantal leerlingen. De mate waarin verschilt per school. Minder leerlingen betekent ook minder inkomsten. Dit maakt het begrotingstechnisch een uitdaging om de uitgaven even hard te laten dalen. In de komende jaren wordt een minder sterke daling van het aantal leerlingen verwacht, vanaf 2019 een afname onder de 1% per jaar. Daardoor zullen de inkomsten minder hard dalen dan in de afgelopen jaren en de eerste jaren van de meerjarenbegroting.

1.3 Bestuurlijke ontwikkelingen

Naast de genoemde externe ontwikkelingen zijn er de volgende interne ontwikkelingen bij OPO Noordenveld te noemen:

- Er wordt invulling gegeven aan de invoering van de functiemix. Per 1-10-2016 is 29,26% van de leerkrachten in het reguliere onderwijs benoemd in de LB schaal. (had 46% moeten zijn) Van de leerkrachten SBO is per 1-10-2016 14,3% benoemd in de LC schaal. (moet 14% zijn);
- Binnen de eigen gemeente werkt OPO Noordenveld actief mee aan de uitvoering van de Gemeentelijke Lokale Educatieve Agenda;

- Alle scholen werken gericht aan verhogen van de onderwijsopbrengsten op basis van data-analyse en het opstellen van verbeterplannen. In dit kader werkt iedere school met een geïntegreerd jaarverslag/jaarplan in de vorm van het schooljaarplan;
- Handelingsgericht is het uitgangspunt bij de verdere invulling van passend onderwijs. Voor alle scholen van OPO Noordenveld worden eenduidige routines ingevoerd op het terrein van kwaliteitszorg en zorg en ondersteuning;
- ICT gaat in de komende planperiode een grotere rol spelen bij het bieden van passend onderwijs. Gepersonaliseerd leren past daarbij;
- Er ligt een beleidsrijke sluitende meerjarenbegroting ondanks het dalende leerlingenaantal. Op basis van natuurlijk verloop kan de formatie de komende jaren krimpen om in de pas te blijven lopen met het krimpende leerlingenaantal. Hiermee kan de kwaliteit van het onderwijs gewaarborgd worden;
- Binnen de gemeente Noordenveld wordt door alle scholen van OPO Noordenveld, deelgenomen aan de zogenaamde Drentse onderwijsmonitor. De resultaten van de scholen liggen boven het Drents gemiddelde;
- Alle scholen van OPO Noordenveld hebben het vertrouwen van de onderwijsinspectie en zijn in het basisarrangement opgenomen.
Twee scholen nemen deel aan het excellentietraject in de provincie Drenthe;
- In de afgelopen periode is er beleid geformuleerd m.b.t. Krimp. Hierbij zijn alle betrokkenen (ouders, personeel, dorpsgemeenschap) betrokken. Inmiddels zijn twee scholen (Steenbergen en Altena) gefuseerd. De Lindehof is per 1-8-2016 gefuseerd met CBS De Regenboog en onder het bestuur van OPO Noordenveld gebracht. Vanaf 1-8-2016 gaat de nieuwe school verder onder de naam SWS De Schans. OBS De Vlinderhof in Veenhuizen gaat per 1-8-2017 fuseren met CBS De Veenster. Deze school zal vanaf dat moment bestuurlijk bij COG Drenthe ondergebracht worden.
- Voor alle scholen wordt de leerlingenontwikkeling nauwkeurig gevolgd en zo nodig worden er trajecten ingezet om de gevolgen van de leerlingendaling op te vangen. Deze trajecten worden met alle betrokken opgezet;
- OPO Noordenveld ontvangt een toenemend aantal nieuwkomers, direct vanuit het buitenland. Binnen het bestuur wordt expertise m.b.t. nieuwkomers ingezet om scholen te ondersteunen.
- Alle scholen van OPO Noordenveld nemen deel aan het project Cultuureducatie met Kwaliteit;
- OPO Noordenveld werkt nauw samen met de bibliotheken. Voor de scholen buiten de kern Roden is de samenwerking opgezet vanuit het concept Dbos. (De bibliotheek op school). De scholen in Roden en Nieuw Roden overwegen ook over te stappen op Dbos;
- Alle scholen van OPO Noordenveld werken op het terrein van natuur- en milieueducatie samen met het IVN consulentenschap Drenthe;
- In de komende planperiode oriënteren alle scholen zich op andere schooltijden. Met ingang van 1 augustus 2016 zijn er 9 scholen die het vijf gelijke dagen model of het continue rooster gebruiken;
- Per 1 januari 2016 heeft OPO Noordenveld de uitvoering van onderhoud aan de gebouwen overgenomen van de gemeente Noordenveld;
- Met ingang van 1 januari 2015 is een energiebesparingsproject gestart i.s.m. de Grontmij met als doel minimaal 15% besparing op het energieverbruik te realiseren;
- OPO Noordenveld stimuleert scholen deel te nemen aan innovatieve projecten op terreinen als b.v. ict, wetenschap en techniek, en ondernemend leren.

2 MEERJARENBEGROTING

2.1 Leerlingaantallen

De rijksinkomsten worden berekend op basis van het leerlingaantal. Het is daarom van belang om de ontwikkeling van het aantal leerlingen inzichtelijk te hebben. De werkelijke en verwachte leerlingaantallen zijn in onderstaande tabel per 1 oktober weergegeven.

Brin	School	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
06AQ	De Schans*	53	82	85	80	80	80	80
09FV	De Hekakker	218	211	210	205	205	205	200
09HF	Spectrum	219	203	200	200	200	200	200
10BT	De Vlinderhof**	57	58	0	0	0	0	0
10TP	De Elsakker	49	47	46	46	46	46	46
11IQ	De Eskampen	261	257	255	250	250	250	250
12UM	De Marke	257	261	250	247	245	244	242
13GD	De Tandem	121	120	118	116	114	113	112
13LI	Het Valkhof	304	283	277	273	270	267	267
13QB	De Poolster	300	292	284	275	267	264	265
13UC	De Flint	77	76	78	77	78	78	79
13XM	Palet	46	54	48	45	45	45	45
19QJ	t Hoge Holt	112	118	120	118	118	117	116
	Totaal	2074	2062	1971	1932	1918	1909	1899
	Daling/stijging	-60	-12	-91	-39	-14	-9	-10
	Procentueel	-2,9%	-0,6%	-4,6%	-2,0%	-0,7%	-0,5%	-0,5%

* gaat fuseren met school COG, onder het bestuur van OPO Noordenveld

** gaat fuseren met school COG, onder het bestuur van COG.

Op basis van gegevens uit het verleden en op basis van beoordeling van de schoolleiders kan een goede prognose voor de toekomst gemaakt worden. Zoals zichtbaar in de tabel zal het leerlingenaantal in de komende jaren afnemen. Op de lange termijn zal het leerlingaantal dalen naar ongeveer 1900 leerlingen. Het marktaandeel van OPO Noordenveld is stabiel en bestaat uit bijna 80% van het totale leerlingenaanbod.

2.2 Meerjarenbegroting

Exploitatieoverzicht (onverdict)					
Gem Noordenveld					
	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
<i>leerlingaantal t-1</i>	2.062	1.971	1.932	1.918	1.909
3.1 (RIJKS)BIJDRAGEN OCW					
81100 Personele bekostiging regulier	7.627.217	7.352.830	7.272.933	7.209.741	7.182.890
81110 Personeel- en Arbeidsmarktbeleid	1.239.325	1.189.099	1.173.751	1.161.441	1.156.267
81150 Materiële instandhouding regulier	1.662.262	1.613.748	1.588.297	1.583.759	1.574.113
3.1.1 (Normatieve) rijksbijdragen OCW	10.528.804	10.155.677	10.034.981	9.954.941	9.913.270
81216 Prestatiebox	266.284	253.845	248.822	247.019	245.860
81217 Bekostiging impulsgebieden	41.124	41.124	41.124	41.124	41.124
81225 Bijz. bekostiging wegens samenvoeging	381.338	336.379	257.203	211.264	146.951
3.1.2 Overige subsidies OCW	688.747	631.348	547.149	499.408	433.935
81300 Budget lichte ondersteuning	753.634	747.953	732.162	715.751	712.008
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	753.634	747.953	732.162	715.751	712.008
Totaal (RIJKS)BIJDRAGEN OCW	11.971.184	11.534.977	11.314.292	11.170.100	11.059.214
3.2 OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN					
82100 Vergoeding gemeente	135.257	135.257	135.257	135.257	135.257
82105 Vergoeding gemeente personeel	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
82255 Overige overheidsbijdragen personeel	120.000	120.000	120.000	120.000	20.000
82260 Overige overheidsbijdragen materieel	6.567	5.997	5.997	5.997	5.997
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	271.823	271.253	271.253	271.253	171.253
Totaal OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN	271.823	271.253	271.253	271.253	171.253
3.5 OVERIGE BATEN					
85200 Detachering	178.333	330.000	221.667	70.000	70.000
Totaal OVERIGE BATEN	178.333	330.000	221.667	70.000	70.000
Totaal BATEN	12.421.341	12.136.231	11.807.212	11.511.353	11.300.467
4.1 PERSONELE LASTEN					
41110 Loonkosten	9.845.862	9.674.521	9.488.638	9.176.225	8.931.439
41140 Werkkostenregeling	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
4.1.1 Lonen en salarissen	9.880.862	9.709.521	9.523.638	9.211.225	8.966.439
41210 Dotatie voorziening jubilea	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
<i>4.1.2.1. Dotaties personele voorzieningen</i>	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
41220 Loonkosten niet via salarisadministratie	282.500	214.792	120.000	120.000	120.000
41221 Extern personeel	105.600	105.600	105.600	105.600	105.600
<i>4.1.2.2. Personeel niet in loondienst</i>	388.100	320.392	225.600	225.600	225.600
41231 (Na)Scholing en cursussen	159.569	152.527	149.509	148.425	147.729
41234 Reis en verblijf	16.500	16.500	16.500	16.500	16.500
41236 Bedrijfsgezondheidsdienst	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
41290 Overige personele lasten	39.878	38.878	38.878	38.878	38.878
<i>4.1.2.3. Overig</i>	315.947	307.905	304.887	303.803	303.107
4.1.2 Overige personele lasten	719.047	643.297	545.487	544.403	543.707
41300 Uitkeringen	50.000-	50.000-	50.000-	50.000-	50.000-
4.1.3 Uitkeringen	50.000-	50.000-	50.000-	50.000-	50.000-
Totaal PERSONELE LASTEN	10.549.909	10.302.817	10.019.125	9.705.629	9.460.146

4.2 AFSCHRIJVINGEN					
42225 Afschrijvingslasten inventaris en apparatuur	8.088	8.040	8.039	8.039	8.039
42230 Afschrijvingslasten machines en installaties	2.739	2.739	2.739	2.739	2.739
42235 Afschrijvingslasten meubilair	96.807	95.462	95.462	95.462	95.461
42250 Afschrijvingslasten ICT	98.841	95.593	95.592	95.592	95.592
42265 Afschrijvingslasten leermethoden	85.295	83.214	83.214	83.214	83.214
Totaal AFSCHRIJVINGEN	291.769	285.047	285.046	285.047	285.046
4.3 HUISVESTINGSLASTEN					
43100 Huren	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
43300 Onderhoud	242.363	223.193	213.684	228.194	217.589
43320 Tuinonderhoud	6.659	6.313	6.313	6.313	6.313
43400 Energie	207.868	200.740	200.740	200.740	200.740
43420 Water	6.180	6.000	6.000	6.000	6.000
43500 Schoonmaakbedrijf	268.058	260.300	260.300	260.300	260.300
43510 Overige schoonmaaklasten	400	400	400	400	400
43600 Publiekrechtelijke heffingen	17.440	16.930	16.930	16.930	16.930
43790 Overige huisvestingslasten	6.500	6.250	6.250	6.250	6.250
Totaal HUISVESTINGSLASTEN	780.468	745.126	735.617	750.127	739.522
4.4 INSTELLINGSLASTEN					
44100 Administratiekantoor	112.000	112.000	112.000	112.000	112.000
44105 Accountant	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000
44110 Telefoon/fax	15.000	14.550	14.550	14.550	14.550
44125 Kantoorbenodigdheden	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
44155 Vergaderkosten	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
44170 Beheer en bestuur	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
44190 Overige administratielasten	3.250	3.250	3.250	3.250	3.250
4.4.1 Administratie en beheer	154.250	153.800	153.800	153.800	153.800
44200 Leermiddelen	173.000	165.365	162.093	160.919	160.163
44206 Leermiddelen LGF	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
44210 Klein inventaris	5.800	5.500	5.500	5.500	5.500
44230 Overige ICT lasten	139.750	163.583	130.939	129.991	129.381
44235 Mediatheek en bibliotheek	23.240	20.965	20.965	20.965	20.965
44240 Reproductie	62.700	59.933	58.747	58.321	58.048
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	419.490	430.346	393.245	390.695	389.057
44440 Kabeltelevisie en overige rechten	9.100	8.550	8.550	8.550	8.550
44441 Abonnementen	23.200	23.000	23.000	23.000	23.000
44442 Contributies	23.350	23.350	23.350	23.350	23.350
44443 Representatie	3.450	3.650	3.650	3.650	3.650
44444 Medezeggenschap- en ouderraad	5.550	5.350	5.350	5.350	5.350
44450 Culturele vorming	171.070	172.300	172.300	172.300	172.300
44451 Sportdag en vieringen	795	895	895	895	895
44489 Bijzondere lasten	18.488	0	0	0	0
44490 Overige onderwijslasten	20.750	21.200	21.200	21.200	21.200
4.4.4 Overig	275.754	258.295	258.295	258.295	258.295
Totaal INSTELLINGSLASTEN	849.494	842.441	805.340	802.791	801.152
Totaal LASTEN	12.471.641	12.175.432	11.845.128	11.543.593	11.285.866
Saldo BATEN en LASTEN	50.300-	39.201-	37.917-	32.240-	14.601
5.1 FINANCIËLE BATEN					
88000 Rente bank	69.494	69.494	69.494	69.494	69.494
Totaal FINANCIËLE BATEN	69.494	69.494	69.494	69.494	69.494
5.5 FINANCIËLE LASTEN					
48100 Bankkosten (periodiek)	400	400	400	400	400
Totaal FINANCIËLE LASTEN	400	400	400	400	400
Saldo FINANCIËLE BATEN en LASTEN	69.094	69.094	69.094	69.094	69.094
EXPLOITATIESALDO	18.794	29.893	31.177	36.854	83.695

2.3 Toelichting op de begroting

In deze begroting is de financiële situatie voor de komende jaren uitgewerkt. De geraamde kosten die voortvloeien uit het strategisch beleidsplan zijn verwerkt in de cijfers.

In de jaren vanaf 2017 zijn de bedragen opgenomen op basis van hetzelfde prijspeil als in de begroting 2016. Er is niet geïndexeerd. De kolom voorlopig 2016 betreft de werkelijke cijfers tot en met september 2016. De kolom voorlopig 2016 geeft de cijfers tot en met september weer. Door de diverse betaalritmes aan de baten en lasten kant wijkt dit resultaat af van het resultaat in de IMR van het derde kwartaal.

Hieronder zullen de opgenomen bedragen onderbouwd worden.

Baten:

3.1.1 Rijksbijdragen OC&W:

Onder deze post zijn de baten afkomstig van het ministerie van OC&W opgenomen. Dit zijn:

- De reguliere personele bekostiging (lumpsum), deze is gebaseerd op de leerlingaantallen en de gewogen gemiddelde leeftijd (GGL) van de leerkrachten.
- De bekostiging personeels- en arbeidsmarktbeleid, welke is gebaseerd op de leerlingaantallen.
- De materiële vergoeding, welke is gebaseerd op de leerlingaantallen.

	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
3.1 (RIJKS)BIJDRAGEN OCW					
81100 Personele bekostiging regulier	7.627.217	7.352.830	7.272.933	7.209.741	7.182.890
81110 Personeel- en Arbeidsmarktbeleid	1.239.325	1.189.099	1.173.751	1.161.441	1.156.267
81150 Materiële instandhouding regulier	1.662.262	1.613.748	1.588.297	1.583.759	1.574.113
3.1.1 (Normatieve) rijksbijdragen OCW	10.528.804	10.155.677	10.034.981	9.954.941	9.913.270

3.1.2 Overige subsidies OCW

Onder de overige subsidies OCW zijn de volgende middelen opgenomen:

- Prestatiebox wordt ingezet voor de bevordering van opbrengstgericht werken, professionalisering en versterking van cultuureducatie. Dit is berekend op basis van variabelen 2016/2017 en de leerlingenprognose.
- Bekostiging impulsgebieden op basis van de variabelen 2016/2017 en de leerlingenprognose. Dit is een maatregel om een impuls te geven aan het onderwijs in gebieden waar sprake is van achterstanden. Voor de Poolster wordt deze bekostiging ontvangen. De huidige regeling duurt tot 1 augustus 2017. Verwacht wordt dat deze regeling verlengd wordt of dat er een vergelijkbare regeling voor in de plaats komt.
- Er wordt fusiebekostiging ontvangen voor de drie scholen die gefuseerd zijn, dit betreffen OBS Steenberg, OBS Altena en OBS de Lindehof. Bij een fusie tussen twee scholen wordt de bekostiging lager dan wanneer de scholen zelfstandig blijven. Deze daling in de bekostiging wordt voor de duur van zes jaar volledig gecompenseerd door de regeling bekostiging voor samenvoegen van scholen.

Per 1-8-2017 gaan OBS De Vlinderhof en CBS De Veenster fuseren. Deze samenwerkingschool zal vallen onder het bestuur van COG. COG zal hiervoor de fusiebekostiging ontvangen.

	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
81216 Prestatiebox	266.284	253.845	248.822	247.019	245.860
81217 Bekostiging impulsgebieden	41.124	41.124	41.124	41.124	41.124
81225 Bijz. bekostiging wegens samenvoeging	381.338	336.379	257.203	211.264	146.951
3.1.2 Overige subsidies OCW	688.747	631.348	547.149	499.408	433.935

3.1.4 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen Samenwerkingsverband

Onder deze post zijn de inkomsten van het nieuwe samenwerkingsverband Passend Onderwijs opgenomen. Deze middelen zijn bestemd om zorg en passend onderwijs te bieden aan leerlingen die extra zorg of extra uitdaging nodig hebben. Ook de bekostiging voor arrangementen is hier opgenomen. In de meerjarenbegroting is gerekend met de bedragen uit de begroting van het samenwerkingsverband.

	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
81300 Budget lichte ondersteuning	753.634	747.953	732.162	715.751	712.008
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	753.634	747.953	732.162	715.751	712.008

3.2. Overige overheidsbijdragen

Onder gemeentelijke bijdragen zijn bijdragen van de gemeente Noordenveld opgenomen voor de combinatiefuncties buurtsportcoaches en een bijdrage in de huisvesting van het stafbureau.

De overige overheidsbijdragen bestaan uit:

- bijdrage van de gemeente en andere partijen voor Cultuur en Muziek € 135.257,-;
- bijdrage van de gemeente voor buurtsportcoaches is begroot op € 10.000,-;
- bijdrage vanuit het Tripartiet akkoord, 2020 laatste jaar;
- bijdrage belastingdienst en vervangingsfonds is begroot op € 20.000,-;
- voor overige projecten is begroot € 6.567,-.

Lasten:

4.1 Personele lasten

De personele lasten bestaan uit de loonkosten van de medewerkers van OPON en overige personele lasten. De loonkosten zijn gebaseerd op de bestaande formatie met een vaste aanstelling. Omdat het aantal leerlingen afneemt zal het aantal beschikbare formatieplaatsen voor leerkrachten ook afnemen. Het beschikbare aantal FTE's wordt per schooljaar berekend in de formatieplanning. Dit gebeurt bij het opstellen van het bestuursformatieplan. De formatie wordt per schooljaar berekend. In het schooljaar 2017/2018 is er minder budget voor personeel beschikbaar dan in het schooljaar 2016/2017. Door uitstroom en het aflopen van tijdelijke contracten kunnen de personele inkomsten en uitgaven redelijk in evenwicht worden gehouden. De jaren daarna blijft dit in evenwicht door het natuurlijk verloop. In het meerjarenperspectief zijn geen periodieken meegenomen. Dit wordt anderzijds gecompenseerd door het niet meenemen van de stijging van de GGL.

De detachering van personeel aan COG van de Vlinderhof duurt tot 01-08-2019. Daarna treden ze in dienst bij COG. Hiermee vervallen de loonkosten en de detacheringskosten. De detachering aan de Schans vanuit COG duurt tot 01-08-2018. Daarna treden ze in dienst bij OPO Noordenveld.

4.2 Afschrijvingen

Voor de komende jaren wordt verwacht dat de afschrijvingslasten op ICT, meubilair, inventaris en leermethoden constant blijven. Waarbij vanaf 2018 de afschrijvingslasten lager liggen dan 2017 door het wegvallen van de Vlinderhof.

4.3 Huisvestingslasten

De huisvestingslasten bestaan uit de volgende onderdelen:

- huur kantoor stafbureau;
- klein onderhoud;
- onderhoud gebouwen;
- tuinonderhoud;
- energie en water;
- schoonmaakkosten;
- publiekrechtelijke heffingen.

De huisvestingslasten zijn op de onderhoudskosten na constant gehouden. De onderhoudskosten zijn opgenomen aan de hand van het leerjaren onderhoudsplan (versie 25-11-2016).

4.4 Overige instellingslasten

Bij de overige instellingslasten is bij de meeste posten gerekend met gelijkblijvend beleid. De hoogte van de overige instellingslasten zal meebewegen met de ontwikkeling in het aantal leerlingen bij het onderdeel inventaris, apparatuur en leermiddelen.

Onder de administratie- en beheerskosten van OPO Noordenveld vallen de kosten voor: reproductie, onderwijsbureau, accountant, telefoon, kantoorbenodigdheden, beheer en bestuur, vergaderkosten,

Onder de inventaris en apparatuur vallen de kosten voor: leer- en hulpmiddelen, kleine inventaris en ICT. Onder de genoemde leermiddelen vallen de aankopen van leermiddelen onder het drempelbedrag van € 500 en verbruiksmateriaal. De investeringen boven het drempelbedrag van € 500 en gebruiksmateriaal zijn niet meer zichtbaar in de exploitatie, maar komen op de balans.

Onder overige vallen kosten voor: kabel aansluiting, abonnementen, contributies, representatie, medezeggenschap, cultuur, sportdagen en vieringen, overige onderwijslasten. Hieronder zijn ook de eenmalige lasten (2017) opgenomen van de toekomstige afschrijvingen ivm de fusie van de Vlinderhof naar COG.

Financiële baten en lasten

De verwachte renteopbrengsten zijn opgenomen onder financiële baten. Over de belegde reserves en voorzieningen wordt een rentevergoeding van 1,7% ontvangen. Door de rente opbrengsten wordt het uiteindelijke exploitatieresultaat circa € 69.000,- hoger dan het saldo uit de reguliere bedrijfsvoering.

2.4 Resultaat

In de meerjarenbegroting is te zien dat er in de jaren 2017 t/m 2021 positieve resultaten worden verwacht. In deze jaren is een dalende lijn te zien in het leerlingaantal. Vanaf 2019 is de daling per jaar aan het afnemen en gaat het richting stabilisatie. Dit heeft aan de baten kant gevolgen voor de rijksbijdragen, want ondank verhoogde variabelen dalen deze kijkende naar het meer jaren perspectief. Hierdoor is minder budget beschikbaar voor de personele formatie. Doordat er in de komende jaren meerdere personeelsleden met pensioen gaan wordt dit tekort opgevangen. Waarbij een aantal vrijgekomen plaatsen weer opgevuld zal worden. Dit alles heeft een positieve begroting als gevolg.

3 BALANSPOSITIE

Op basis van de gegevens uit de meerjarenbegroting en het kasstroomoverzicht is hieronder de balans voor de komende jaren weergegeven.

Balans					
Gem Noordenveld					
	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Vaste activa					
Materiele vaste activa	1.445.268	1.445.267	1.445.267	1.445.268	1.445.268
Financiële vaste activa	4.157.382	4.226.876	4.296.370	4.365.864	4.435.358
Vlottende activa					
Vorderingen	669.792	669.792	669.792	669.792	669.792
Liquide middelen	460.208	420.608	382.291	349.651	363.851
Totaal Activa	6.732.650	6.762.543	6.793.720	6.830.575	6.914.269
Eigen vermogen	4.533.206	4.563.099	4.594.277	4.631.130	4.714.825
Voorzieningen	170.775	170.775	170.775	170.775	170.775
Kortlopende schulden	2.028.669	2.028.669	2.028.669	2.028.669	2.028.669
Totaal Passiva	6.732.650	6.762.543	6.793.721	6.830.574	6.914.269

Het balanstotaal zal in het komende jaren stijgen. Dit wordt voornamelijk verklaard door het exploitatieresultaat. Welke de komende jaren naar verwachting positief zal zijn.

Verder is te zien dat de waarde van de materiële vaste activa gelijk blijft. Hierbij is het uitgangspunt gehanteerd dat de investeringen gelijk zijn aan de jaarlijkse afschrijvingen. In de volgende paragraaf wordt de financiële positie beoordeeld door de kengetallen te vergelijken met de bijbehorende normen.

3.1 Kengetallen balans

Op basis van de balans (en exploitatie) zijn onderstaande financiële kengetallen berekend.

Kengetallen	2017	2018	2019	2020	2021
Liquiditeit	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
Solvabiliteit 1	67%	67%	68%	68%	68%
Solvabiliteit 2 (min voorzieningen)	70%	70%	70%	70%	71%
Weerstandsvermogen (1)	25%	26%	27%	28%	29%
Kapitalisatiefactor	54%	56%	58%	59%	61%
Rentabiliteit	0%	0%	0%	0%	1%
Voorzieningen/baten	1%	1%	1%	1%	2%
Rijksbijdragen/baten	96%	95%	96%	97%	98%
Personele lasten/baten	85%	85%	85%	84%	84%

Liquiditeit

Bij liquiditeit gaat het erom of het bevoegd gezag in staat is om op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. Dit blijkt uit de verhouding tussen vlottende activa en de kortlopende schulden. Voor een goede liquiditeit moet dit getal minimaal boven de 1 liggen omdat er geen andere activa zijn die op korte termijn in geld kunnen worden omgezet.

Solvabiliteit 1

Solvabiliteit 2 (min voorzieningen)

Bij de solvabiliteit gaat het erom in hoeverre een bevoegd gezag op lange termijn, ook in tijden van tegenspoed, aan haar verplichtingen kan voldoen. Dit blijkt uit de verhouding tussen eigen vermogen en het totaal van de passiva. Absolute normen voor solvabiliteit zijn moeilijk te geven. Beoordeling van het eigen vermogen kan niet los worden gezien van de beoordeling van de hoogte van de voorzieningen. Immers, wanneer die niet toereikend zijn om de toekomstige verplichtingen te dekken, zal aanvulling vanuit het eigen vermogen moeten plaatsvinden. In geval van een gezonde financiële positie, is een ondergrens van 25% wenselijk.

Weerstandsvermogen (1)

Het weerstandsvermogen geeft een indicatie van het risicomanagement voor de school. Bekeken wordt in hoeverre de school zich een tekort kan permitteren in relatie tot de opgebouwde reserves. Het is van belang waartoe reserves worden aangehouden of - bij negatieve stand - waardoor een negatieve stand wordt veroorzaakt. Te hoge reserves duiden op "spaargedrag", te lage reserves kunnen duiden op zorgeloos financieel management. Negatieve reserves kunnen consequenties hebben voor de continuïteit. De meerjarige trend als indicator is zeer belangrijk.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor geeft weer in welke mate middelen zijn ingezet ten dienste van het onderwijs. Een lage kapitalisatiefactor geeft aan dat of veel middelen worden ingezet of ingezet worden in de nabije toekomst. Voor grote organisaties is de bovengrens vastgesteld op 35% en voor kleine organisaties op 60%. Grote organisaties zijn VO-organisaties met een omzet boven €12 miljoen en PO-organisaties boven €8 miljoen. Voor kleine organisaties gelden grenzen van respectievelijk €6 miljoen en €5 miljoen.

Rentabiliteit

Als indicator is de rentabiliteit een waardevol trendgegeven. Te grote positieve verschillen roepen vragen op inzake het bestedingspatroon. Negatieve verschillen duiden op een te ruim financieel management, met mogelijke consequenties in de komende jaren.

Voorzieningen/baten

Hoge voorzieningen kunnen onder andere duiden op achterstallig onderhoud. Te lage voorzieningen kunnen financieringsproblemen in de nabije toekomst tot gevolg hebben.

Rijksbijdragen/baten

Personele lasten/baten

Het kengetal Rijksbijdragen / baten geeft aan in welke mate de school afhankelijk is van de rijksbijdragen die op grond van het aantal leerlingen wordt vastgesteld. De personele lasten betreffen de (vaak) grootste kostenpost van een school. Vooral trendmatig kan dit kengetal een belangrijk signaal geven. De personele lasten kunnen worden afgezet tegenover de bekostiging.

In bovenstaand overzicht zijn de financiële kengetallen voor OPO Noordenveld berekend en afgezet tegen de norm. Hieruit blijkt dat de kengetallen in ruime mate aan de norm voldoen. De solvabiliteit, het weerstandsvermogen PO bevinden zich in alle jaren ruim boven de norm. Bij de liquiditeit is te zien dat deze niet aan de norm voldoet. Dit is echter te verklaren door de wijze van verslaggeving. Het grootste deel van de liquide middelen is onder de (financiële)vaste activa geadministreerd waardoor de liquiditeit een laag beeld geeft. De feitelijke situatie is dat er voldoende liquide middelen voorhanden zijn. Resumerend kan gesteld worden dat OPO Noordenveld financieel zeer gezond is.

3.2 Kengetallen exploitatie

Naast de kengetallen balans zijn er tevens kengetallen exploitatie waarbij in beeld wordt gebracht wat de verhouding per kostensoort ten opzichte van de totale baten of lasten is. Daarnaast worden de baten en lasten per leerling weergegeven. Hieruit komen verschuivingen in de loop der jaren naar voren.

Kengetallen	2017	2018	2019	2020	2021
Personeelslasten/rijksbijdragen	88%	89%	89%	87%	86%
Personeelslasten/totale baten	84%	84%	84%	84%	83%
Personeelslasten/totale lasten	85%	85%	85%	84%	84%
Eigen vermogen/totale baten	36%	37%	39%	40%	41%
Netto werkkapitaal/totale baten	-7%	-8%	-8%	-9%	-9%
Huisvestingslasten/totale lasten	6%	6%	6%	6%	7%
Aantal leerlingen/totaal personeel	14	13	14	14	14
Aantal leerlingen/onderwijzend personeel	17	17	17	18	18

Verhouding baten/lasten	2017	2018	2019	2020	2021
Rijksbijdragen/totale baten	96,4%	95,0%	95,8%	97,0%	97,9%
Overige overheidsbijdragen/totale baten	2,2%	2,2%	2,3%	2,4%	1,5%
Overige baten/totale baten	1,4%	2,7%	1,9%	0,6%	0,6%
Personele lasten/totale lasten	84,6%	84,6%	84,6%	84,1%	83,8%
Afschrijvingslasten/totale lasten	2,3%	2,3%	2,4%	2,5%	2,5%
Huisvestingslasten/totale lasten	6,3%	6,1%	6,2%	6,5%	6,6%
Instellingslasten/totale lasten	6,8%	6,9%	6,8%	7,0%	7,1%

Baten/lasten per leerling	2017	2018	2019	2020	2021
Rijksbijdragen/leerling	5.806	5.852	5.856	5.824	5.793
Overige overheidsbijdragen/leerling	132	138	140	141	90
Overige baten/leerling	86	167	115	36	37
Personele lasten/leerling	5.116	5.227	5.186	5.060	4.956
Afschrijvingslasten/leerling	141	145	148	149	149
Huisvestingslasten/leerling	379	378	381	391	387
Instellingslasten/leerling	412	427	417	419	420

De kengetallen exploitatie laten een stabiel beeld zien. Opvallende zaken zijn:

- Een toename van de rijksbijdragen per leerlingen tot en met 2019. Dit heeft als oorzaak dat de variabelen van de Rijksbijdragen toe zijn genomen.
- Een afname van de overige overheidsbijdrage. De overige overheidsbijdragen dalen door het aflopen van het Tripartiet akkoord.
- De personele lasten per leerling nemen toe in 2018, vervolgens neemt dit af. De stijging wordt veroorzaakt door de verhogingen in de cao. De daling wordt veroorzaakt doordat het aantal leerlingen afneemt, waardoor wordt het gemiddelde bedrag dat per leerling ontvangen wordt lager wordt en daarmee ook de mogelijke uitgaven.

3.3 Kengetallen personeel

Onderstaand een overzicht van de personele bezetting, exclusief vervanging.

Personele bezetting fte	2017	2018	2019	2020	2021
Bestuur/management (dir)	12,3	12,3	11,3	11,3	10,3
Personeel primair proces (op)	120,0	119,0	112,6	109,5	108,4
Ondersteunend personeel (oop)	14,9	14,9	14,9	14,9	14,9
Totaal personele bezetting	147,2	146,2	138,8	135,7	133,6

4 CONCLUSIE

In deze meerjarenbegroting is de financiële situatie voor de komende 5 jaren in beeld gebracht. Daarin is te zien wat het effect is van de ontwikkelingen die bij OPO Noordenveld spelen op de exploitatie.

Als eerste is de krimp van het aantal leerlingen goed merkbaar in de inkomsten. Al een aantal jaren neemt het aantal leerlingen af. Deze afname gaat vanaf 2019 meer geleidelijk. De bekostiging in het onderwijs is gebaseerd op het aantal leerlingen van het voorgaande jaar. Dit betekent dat de inkomsten van het Rijk tot en met het schooljaar 2019/2020 merkbaar dalen.

Deze ontwikkelingen zorgen dat de inkomsten substantieel dalen. De loonkosten dalen ook doordat er de komende jaren een aantal personeelsleden uitstroomt wegens pensionering. Hierdoor wordt een tekort opgelost. Waarbij een deel van de gepensioneerden opgevuld zal worden met nieuw personeel. Daarnaast zijn een aantal posten onder de instellingslasten naar rato van de leerling daling bijgesteld. Het meer jaren perspectief laat hierdoor een positief beeld zien.

Concluderend kan gesteld worden dat de financiële positie in alle jaren zeer gezond blijft. Op de langere termijn zijn zowel de exploitatie als de financiële positie gezond.